Nr. 179. Poniedziałek 8. Sierpnia 1853. Rok Gazecie 43.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty:** kwartalnie 3 złr 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. **Z pocztą:** kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

PRZEGLAD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 5. sierpnia. Na wybudowanie kościoła w Wiédniu wpłynęły do c. k. głównej kasy krajowej we Lwowie następujące dalsze składki:

Kwoty uzbierane przez oddział straży finansowej, mianowicie w Jarosławiu 9r.30k., Jaworowie 15r.40k., Przemyślu 9r.25k., Mościskach 10r.50k. i Sieniawie 10r.45k., urzędnicy podatkowego urzędu w Przemyślu 3r.35k., Sądowej wiszni 2r.46k., Krakowcu 2r.30k., Mościskach 5.30k., Jaworowie 5r. i Radymnie 4r.

Urzędnicy kamer. okręgowej administracyi w Przemyślu, mianowicie pp. Schaurek kameralny radca 10r., Sajkiewicz kamer. okręg. komisarz 5r., Patek inspektor podatk. 2r., Schomek koncepista 1r., Dąbczewski koncepista 2r., Jaszczur konceptowy praktykant 1r., Wolfram oficyał, Kratschmann rewident obrachunkowy, Jaryszewski oficyał obrachunk. i Krzyszkowski asystent po 1r., Godlewski asystent 30k., Vogt poborca głównego urzędu przychodów 5r., Hornicki kontrolor kasy zbiorowej, Mikstein kontrolor główn. urzędu, Rewakowicz asystent i oficyałowie: Otto, Wondraczek i Brenner po 1r., Smereczański sługa urzęd. 30k., łac. proboszcz ks. Hebda 1r., gmina Sieniawa 6r.22k., kontrolor podatk. urzędu Pożakowski 1r., dominium Wielkie oczy ze składki 39r.40k., Porudno 20r.53k., gr. kat. proboszcz ks. Hołowiecki 4r., gmina Mizuń 5r.30k., gr. kat. proboszcz ks. Wołoszyński 1r., mieszkaniec Koładzin 30k., pani Lauth wdowa po kapitanie-audytorze 1r., gr. kat. mieszkańcy miasta Kutty 9r.1k., ks. Leonid Romanowski gr. kat. proboszcz tamże 2r., ks. Dymitr Romanowski gr. kat. proboszcz 10r., mieszkańcy miasta Stare-Kutty 7r.54k., izraeliccy mieszkańcy w Kuttach 10r., gr. kat. lokalny kapelan ks. Stupnicki 2r., gmina Siemakowce 4r. 21k., za pośrednictwem Kołomyjskiego gr. kat. dziekanatu, mianowicie: proboszcz ks. Dworzanin 1r., Seniuk wójt 1r., gmina Podhajczyki 8r., proboszcz ks. Soniewiecki 1r., gmina Gwoździec mały 4r.34k., proboszcz ks. Nikorowicz 1r., ks. Dyliński 1r., gminy: Babińce 1r.12k., Trofanówka 1r., Buczaczki 1r., Kułaczkowce 7r.47k., Krymidów 1r.10k., Konczaki 3r.31k. i Barysz 4r., gr. kat. proboszcz ks. Wanczycki 30k., probostwo w Manasterzyskach ze składki 9r. 40k., pp. Mogilnicki justycyaryusz 2r., Niszyński aktuaryusz 30k., gmina Puźniki 4r.6k., pp. Łazarewicz c. k. kontrolor podatk. urzędu 20k., Rodakowski właściciel dóbr 5r., Manasterski komornik pogr. 2r., Matkowski właściciel dóbr 10r., Wolański gr. kat. prob. 1r., gminy: Czerniejów 5r., Chomiaków 5r.10k., Rudcza, Krechowce i Drohomirczany po 5r., Iwanikówka 2r., ks. Kolankowski gr. kat. proboszcz 1r., Teodorowicz gr. kat. proboszcz 2r.30k., Friedmann Berisch właściciel dóbr 25r., urzędnicy podatkowego urzędu w Stanisławowie, mianowicie pp. Candiani poborca 2r., Kunz kontrolor, Michalczewski oficyał i Malsburg asystent po 1r., Celewicz sługa urzęd. 30k., gr. kat. proboszcz ks. Błoński 1r., gmina Zarzycze 9r., ks. Harasymowicz gr. kat. proboszcz 1r., gminy Bitków 4r., Cucyłów 3r., Glinki 3r., ks. Hlebowiecki gr. kat. proboszcz 3r., gminy: Jabłonica 2r., Krasna 3r.36k., Fiedorowicz gr. kat. proboszcz 2r., gmina Łanczyn 1r.42k., nadzorca straży finans. Filipowicz 12k., Budejkiewicz dozorca 1r., trzej gospodarzy na gruncie w Łanczynie 30k., gminy: Dobrotów 1r.41k., Nadwórna 6r. 28k., Pasieczna 3r.12k., Gadziński gr. kat. proboszcz 1r., gmina Pniów 2r. i Sadzawka 3r., gr. kat. dziekan ks. Celewicz 1r., Łożyński kontrolor urzędu podatk. 1r., Mianowski poborca 1r., Kilarski mandat., Soniewiecki kooperator probostwa i Wiśniowski rzeźbiarz po 1r., Draczyński ekonom 30k. i Zawalnicki nauczyciel 10k., gospodarze na gruncie w Pałahiczach 5r.23k., gmina Łokutki 1r.17k., Słobudka 3r., Jackówka 2r., Oleszów 4r.16k., pp. Jakonowicz gr. kat. prob. 1r., Amirowicz dzierzawca dóbr 2r., Józ. hrabia Golejewski właściciel dóbr 20r., ze składki gr. kat. dekanatu w Tłumaczu, mianowicie u gmin: Bratyszów 5r.22k., Antonówka 5r.34k., gr. kat. prob. tamże 3r., gmina Delawa i proboszcz tamtejszy 4r., gmina Dolina 3r. i tamtejszy administrator probostwa 1r., gmina Gruszka wraz z tamtejszym proboszczem 6r.30k., gr. kat. proboszcz w Hołoskowie 1r., gminy: Hosław 7r., Jezierzany 7r.54k., Korolówka 2r., i proboszcz tamtejszy 1r., Hryniuk prowizor kościoła 2r., gmina Kutyska i proboszcz tamtejszy 1r.30k., gminy: Okniany 3r.20k., Olesza 4r. i proboszcz tamtejszy 1r., gmina Ottynia 6r., Uhorniki 3r. i proboszcz tamtejszy 1r., gmina Puźniki 4r.20k., i proboszcz tamtejszy 1r., gmina Targowica i proboszcz tamtejszy 3r., gmina Tłumacz 3r., pp. Franc. Podlewski właściciel dóbr 10r., Obertyński właściciel dóbr 2r., Mrozowicki dzierzawca dóbr 2r., Filipowski mandat. 1r., przełożony gminy w Tarnowicy i gmina Tarnowica 5r., pp. Tychowicz gr. kat. proboszcz 7r. i Pressen justycyaryusz monarchiczny 5r., gr. kat. proboszcze: ks. Celewicz, Mogilnicki, Harasymowicz i Bielecki po 1r., gmina św. Stanisława 3r.12k., imks. proboszczowie: Rakowski, Koblański, Jankiewicz i Drohomirecki po 1r., p. Koblański imieniem gminy Niemszyn 1r.37k., konwent OO. Franciszkanów przy kościele ś. Stanisława 2r., gr. kat. proboszcz ks. Turczyński 1r.36k., gmina Komarów 2r. i Ruzdwiany 2r., gr. kat. proboszcz ks. Horynowicz 1r., Paweł Nikorowicz właściciel dóbr 30r., pp. Schinkel zarządca dóbr w Nadwórnie 20r., Stańkiewicz justycyaryusz 1r., Gliński rachmistrz 10r., Zajączkowski sekretarz 30k., Richtscheid geometra 1r., Mianowski mandat. 5r.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wiédeń, 31. lipca. Dnia 1. sierpnia 1853 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XLV. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 141. Dekret ministeryum finansów z 22. lipca 1853, tyczący się postanowienia konsumcyjnego podatku od cukru z buraków.

Nr. 142. Dekret ministeryum finansów z 23. lipca 1853 względem cłowego postępowania z wodnemi rurami.

Nr. 143. Dekret ministeryum finansów z 23. lipca 1853 względem stęplowego postępowania z płatnemi wekslami w kraju, podlegającemi skali I., jeżeli w wyznaczonym czasie przepadłości do zapłaty niebyły prezentowane.

Nr. 144. Rozporządzenie ministeryum spraw wewnętrznych z 25go lipca 1853, prawomocne dla Siedmiogrodu, od czasu obowiązującej mocy powszechnego cywilnego kodexu, względem politycznego konsensu, potrzebnego do zawarcia prawomocnego żydowskiego małżeństwa.

Nr. 145. Rozporządzenie ministeryum finansów z 26. lipca 1853, którem się przepisuje postępowanie, dla którego przestrzegania ma wejść w moc obowiązującą z dniem 1. sierpnia 1853 pozwolono artykułem 92. austryacko-saskiej konwencyi z 31go grudnia 1850 ułatwienie celnego postępowania względem przesyłek wywozowych i tranzytowych w komunikacyi kolei żelaznej na Bodenbach.

Z tym zeszytem wyjdzie także i będzie rozesłany spis osnowy wydanych w miesiącu lipcu 1853 zeszytów dziennika ustaw państwa.

— 2. sierpnia. Dnia 3. sierpnia 1853 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XLVI. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 146. Dekret ministeryum finansów z 18. lipca 1853, którym się ogłaszają przepisy o odbywaniu egzaminów kasowych dla kompetentów mających być umieszczonymi przy podrzędnych ministerstwu finansów głównych kasach państwa, głównych kasach krajowych i przy kasach zbiorowych.

Nr. 147. Rozporządzenie ministeryów handlu i sprawiedliwości z 24. lipca 1853, obowiązujące dla wszystkich krajów koronnych, z wyjątkiem lombardzko-weneckiego królestwa, Dalmacyi, Tyrolu, miasta Krakowa z dawniejszym jego okręgiem, i wojskowego Pogranicza, którem się nakazuje, że w przypadku, jeżeli kupcy, prowadzący firmę protokołowaną, oznajmią doczesne zastanowienie swego handlu, wtedy wykreślenie firmy w protokóle merkantylnym i przyjęcie znowu handlu tam, gdzie przy objęciu upoważnienia jest przepisany wykaz funduszu, jest pozwolone tylko za uprzedniem doniesieniem do przynależnej w sprawach przemysłowych i politycznej władzy i za ponowionym wykazem funduszu.

Nr. 148. Dekret ministeryów finansów i sprawiedliwości z 25. lipca 1853, o duchu § 8. rozporządzenia z 23. marca 1852 i o kwestyach, czyli § 1 przepisów do nauki o formalnem traktowaniu sprawy i obliczeniu bezpośrednich należytości zgadza się z tem

rozporzadzeniem, następnie które dokumenta i dowody o pasywach puścizny dla wymiaru należytości za wiarygodne przyjąć należy.

Nr. 149. Dekret ministeryum spraw zewnętrznych z 27. lipca 1853 względem umówionej między Austryą i Hanowerem rozciagłości wolnego przesiedlania się przy wzajemnem wywożeniu majątku z Węgier i do Węgier, Kroacyi, Slawonii, Siedmiogrodu, Województwa Serbskiego i Temeskiego Banatu.

Nr. 150. Dekret ministeryum finansów z 28. lipca 1853, obowiązujący dla Węgier, Kroacyi, Slawonii, Siedmiogrodu, Województwa Serbskiego, Temeskiego Banatu, wojskowego Pogranicza i Nadbrzeżnego okręgu, względem czasu prawomocnego pozwolenia, potrzebnego do sprowadzania zagranicznej tabaki i tytoniu i względem celno-urzędowych boletów, wydanych nad przepisane prawem sprowadzanie.

Sprawy krajowe.

(Litogr. „koresp. austr." o wykazie dochodów i wydatków monarchyi austr. w roku 1852.)

Wiédeń, 3. sierpnia. Z pewnością można przypuścić, że wykaz dochodów i wydatków monarchyi austryackiej w roku administracyjnym 1852 w wysokim stopniu na siebie zwróci powszechną uwagę.

Ten wykaz ważny dla wszystkich klas obywateli państwa tak dokładnie jest wyświecony dodanemi uwagami w urzędowej gazecie wiédeńskiej, że dalsze uwagi w tym względzie uważamy za zbyteczne.

Ograniczamy się przeto tylko na zestawieniu następujących dat:

Zwyczajne dochody państwa w roku 1852 przewyższyły o 22,792,582 dochód zwyczajny z roku 1851. Zwyczajne wydatki były w roku 1852 o 13,720,451 zr. większe niż w r. 1851, w zwyczajnej ekonomii państwa okazało się przeto w r. 1852 w porównaniu z r. 1851 polepszenie o 9,072,131 zr.

Niedobór w zwyczajnej ekonomii państwa był:

w roku	1849	. $122\frac{1}{2}$	milionów
„	1850	. $68\frac{1}{2}$	„
„	1851	. $58\frac{3}{4}$	„
„	1852	. $49\frac{3}{4}$	„

Ta progresya w zmniejszeniu niedoboru jest zewszechmiar zaspokajającą, a przy dalszym rozwoju wielkich resursów państwa należy się spodziewać z czasem zupełnego przywrócenia równowagi.

Pomyślnem jest pomnożenie się dochodu stałych i niestałych podatków, jak się okazuje z ogłoszonego dziś wykazu finansów państwa. Podatek gruntowy wynosił w roku 1852 o 3,517,628 zr., podatek domowy o 1,342.558 zr., zarobkowy o 2,701,683 zr., nakoniec podatek od dochodów o 1,640,890 zr. więcej niż w roku poprzedzającym.

Ze względu na niestałe podatki okazało się powiększenie w porównaniu z rokiem 1851, a mianowicie w podatku konsumcyjnym o 2,730,532, w dochodach celnych o 2.399,034, w dochodach od tytoniu 4,303,087, w dochodach od stęplów, taks i interesów prawnych o 3,422.560, a w dochodach z loteryi o 1,351,259 zr.

W dochodach zaś od soli okazuje się w r. 1852 w porównaniu z rokiem 1851 zmniejszenie o 1,821,363 zr. Powodem tego niepomyślnego rezultatu dochodów od soli jest głównie to, że dla uwolnienia od wszelkiej opłaty handlu soli w węgierskich krajach koronnych, niektórzy spekulanci w roku administracyjnym 1851 znaczne zakupili zapasy. *(L. k. a.)*

(Wykaz rezultatu dochodów i wydatków państwa w roku administr. 1852.)

Gazeta Wiédeńska z dnia 3. sierpnia b. r. podaje do publicznej wiadomości zestawione z zamknięcia centralnej kasy państwa, głównych kas krajowych i zbiorowych, rezultaty przychodów państwa i wydatków monarchyi austryackiej w administr. roku 1852.

Względem załączonych dla porównania rezultatów administracyjnego roku 1851 należy nadmienić, że różnice, jakie się okazują między przytoczonemi tutaj i wykazanemi już w przeszłym roku rezultatami tego roku, są następnością późniejszych uzupełnień i sprostowań, które w czasie poprzedniczego zamknięcia jeszcze niemogły byż wzięte pod rozwagę, a teraz pociągnęły za sobą zmianę rezultatów roku 1851, a poczęści także lat dawniejszych.

Najszczególniej zachodzi ten przypadek przy długu państwa, powstałym przez kapitalizowanie kuponów procentowych i spłat pożyczki loteryjnej, względem którego, ponieważ wymianę tych efektów zamknięto w administracyjnym roku 1851, musiano obliczenie przesłanych w ostatnich miesiącach tego administracyjnego roku do kapitalizowania kuponów i losów pożyczkowych, chociaż likwidacya ich nastąpiła aż w roku 1852, uważać jednak za wykonane jeszcze w administracyjnym roku 1851, i wciągnąć do rezultatów tego roku.

Dalsze sprostowanie przedsięwzięto przy podatku gruntowym, gdyż spłaty kontrybuentów na pozostałą wkońcu 1849 zaległość w tak zwanej wojskowej kontrybucyi Węgier i Siedmiogrodu, policzono do rezultatu owych lat, w których następowały spłaty, podczas gdy wprzódy te zaległości, bez względu na czas spłaty ze strony kontrybuentów, przyjęto do przeglądów centralnych w owym roku, w którym ich obrachunek nastąpił. Podobną zmianę przedsięwzięto także przy wydatku wojskowym względem kwot, które z zaległości kontrybucyjnych wpłynęły do kas wojskowych.

Następnie wciągnięto teraz do porachunku należące się lombardzko-weneckiemu funduszowi amortyzacyi pieniądze kupna i procenta obligacyi, których od roku 1848 jemu niespłacono, i dodano do rezultatów lat przynależnych.

Nakoniec zestawiono dochody z uwolnienia od ciężarów gruntowych i wydatki na zasadzie odnośnych operatów obrachunkowych, a procenta, mające się wypłacać przez eraryum funduszowi uwolnienia od namienionych ciężarów za oddane do dyspozycyi pieniądze, wciągnięto do procentów długu potocznego.

Po uskutecznieniu tych sprostowań okazują się rezultaty głównych rubryk w następujący sposób:

I. Dochody państwa.

A. Zwyczajne przychody.

	W roku administracyjnym 1852	1851
	Reńskich	
1. Stałe podatki	79,537,902	70,498,830
2. Niestałe podatki . . .	122,367,910	109,153.516
3. Przychody z własności państwa, następnie z kopalń i mennicy . .	5.011,788	6,564.853
4. Przewyżki funduszu amortyzacyi .	11.959.317	11,305,138
5. Rozmaite inne dochody . .	5,929,351	4,491.349
Razem .	224,806,268	202,013,686
B. Nadzwyczajne przychody .	1.558,840	17,491,454
Ogółowa suma dochodów państwa .	226,365.108	219,505,140

Przy porównaniu rezultatów obydwóch lat okazuje się:

Powiększenie zwyczajnych dochodów o . .	22,792.582
Natomiast zmniejszenie nadzwyczajnych dochodów o	15,932,614
w całości zatem powiększenie ogółowych dochodów o	6,859,968

W rubrykach pojedyńczych były następujące rezultaty:

1. W stałych podatkach wynosiły:	W roku administracyjnym 1852	1851
	Reńskich	
Podatek gruntowy . . .	58,502,289	54,984,661
Podatek domowy	8,714.502	7,371,944
Podatek zarobkowy . . .	6,747,543	4,045,860
Podatek dochodowy . . .	5,345,847	3,704,957
inne stałe podatki . . .	227,721	391,408
Razem .	79,537,902	70,498,830

Przy porównaniu rezultatu obydwóch lat okazuje się powiększenie stałych podatków w okóle o . .	9,039,072
z których przypada na niemieckie i sławiańskie kraje koronne	1,609,867
na węgierskie kraje koronne	7,395,055

A zatem zupełnie jest usprawiedliwiona, wyrzeczona przy wykazie finansowych rezultatów administracyjnego roku 1851 nadzieja, że dochód z podatku w administracyjnym roku 1852 przewyższy dochód podatku roku 1851 o 5 milionów reńskich.

W pomnożeniu stałych podatków mają największy udział:

podatek gruntowy kwotą	3,517,628 złr.
podatek domowy kwotą	1,342,558 złr.
podatek zarobkowy kwotą	2,701,683 złr.
podatek dochodowy kwotą	1,640,890 złr.

Powiększenie podatku gruntowego okazało się w niemieckich i sławiańskich krajach koronnych w kwocie 3,822.407 złr., natomiast w włoskich krajach koronnych dla zmniejszonego od maja 1851 z 50 pCt. na $33\frac{1}{3}$ pCt. podatkowego dodatku, nastąpiło zmniejszenie w kwocie 616,819 złr.

Wszystkie zaległości w podatku gruntowym *pro currenti* i *pro praeterito* wynosiły w końcu administracyjnego roku 1852go $15\frac{1}{2}$ milionów reńskich, z których na niemieckie i sławiańskie kraje koronne przypada $3\frac{3}{4}$ milionów, na węgierskie $9\frac{3}{4}$ milionów, a na włoskie 2 miliony.

Z pomnożonej wpłaty *podatku domowego* przypada na niemieckie i sławiańskie koronne kraje 589,598 zr., na węgierskie koronne kraje 752,960 zr.

Zaległości w końcu roku 1852 wynosiły blisko dwa miliony reńskich.

W podatku zarobkowym wynosiło powiększenie w niemieckich i sławiańskich krajach koronnych 271,456 zr., w krajach węgierskich 2,419,182 zr.

Zaległości w końcu 1852 wynosiły więcej niż 3 miliony złr.

W podatku dochodowym okazało się powiększenie w niemieckich i sławiańskich krajach o 601,366 zr., w krajach węgierskich o 399,600 zr., a w krajach włoskich o 639.924 zr.

Zaległości po koniec roku 1852 wynosiły blisko $4\frac{1}{2}$ milionów reńskich.

Wszystkie podatkowe zaległości, które z końcem administracyjnego roku 1851 wynosiły nad 28 milionów, spadły w końcu roku 1852 na 25 milionów, z których na niemieckie i sławiańskie kraje koronne przypada 6 milionów, na węgierskie kraje koronne 14 milionów, a na włoskie kraje koronne 5 milionów.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

(Własnoręczny list Jego c. k. Apost. Mości do Namiestnika Morawii.)

Berno, 31. lipca. Dzisiejsza gazeta berneńska zawiera na samem czele następujące obwieszczenie:

Jego c. k. apost. Mość Franciszek Józef Pierwszy raczył przy sposobności ostatniej Swej podróży i pobytu w margrabstwie morawskiem przesłać mi najwyższy własnoręczny bilet, a jako zawierający wyraz szczególnej i najwyższej J. c. k. apost. Mości łaski dla całej ludności Morawii, podaję go w całej osnowie z radością mie-

szkańcom tych stron margrabstwa, które J. c. k. apost. Mość raczył w podróży Swej odwiedzić.

Berno, 30. lipca 1853.

Namiestnik:

Leopold hrabia *Lazańsky*, m. p.

„Kochany Namiestniku hrabio *Lazańsky*! Podczas ostatniej podróży Mojej przez Morawy powziąłem z upodobaniem liczne oznaki lojalnego ze wszechmiar usposobienia wszystkich klas ludności, i miałem oraz sposobność przekonać się o wiernem dopełnieniu obowiązków władz administracyjnych poddanych kierownictwu WMPana w tym kraju koronnym.“

„Z prawdziwą więc przyjemnością mogę WMPanu wyrazić zupełne uznanie Moje i oraz upoważnić Go do oznajmienia wszystkim w ogóle mieszkańcom morawskim, jako niemniej i organom wszystkich wydziałów administracyi szczególnej łaski Mojej.“

Schönbrunn, 29. lipca 1853.

Franciszek Józef, m. p.

(Wien. Ztg.)

(Kurs wiedeński z 6. sierpnia.)

Obligacye długu państwa 5% 92 5/16; 4 1/2% 84 3/8; 4% 76 1/8; 4% z r. 1850. —; wylosowane 3% —; 2 1/2% —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 136. Wied. miejsko bank. —. Akcye bankowe 1402. Akcye kolei półn. 2350. Glognickiej kolei żelaznej 872 1/2. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 765. Lloyd. 595. Galic. l. z. w Wiédniu —.

(Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian w porcie Gravosa.)

Zara, 26. lipca. Dnia 18. b. m. o godzinie 6tej po południu zawinął do portu Gravosa pod Raguzą J. cesarzew. M. arcyksiążę *Ferdynand Max* na korwecie „Minerwa,“ zostającej pod własnem Arcyksięcia dowództwem. *(W. Z.)*

Anglia.

(Renitencya fiakrów trwa ciągle.)

Londyn, 29. lipca. Dziś jest trzeci dzień wielkiej rewolucyi dorożek, i znowu niewidać żadnej dorożki na ulicach Londynu. Właściciele Kabów, którzy dziennie tracą 2000 funt. szt., trwają zawzięcie w swoim uporze. Wczoraj mieli wielki meeting i wysłali deputacyę do p. Fitzroy, sekretarza w ministeryum spraw wewnętrznych i autora nowego aktu względem kabów. Misya ta nieodniosła żadnego skutku pomimo niektórych koncesyi przyznanych renitentom. Deputacya powróciła zniechęcona do meetingu; w zgromadzeniu uchwalono wytrwać aż do ostatniej wiązki siana; powozy odpoczywają w wozowniach; woźnice przesiadują swobodnie w szynkowniach przy piwie i gorzałce; konie stoją zadumane w stajni i spoglądają na siebie zdziwione temi niesłychanemi wakacyami; publiczność przypatruje się temu, rozprawia, wreszcie zrezygnowana chodzi piechotą. Dziennikarstwo dzieli się także i w tej podrzędnej kwestyi, na swoje dawne stronnictwa.

Tymczasem wygląda Londyn daleko spokojniej i ciszej; każdy radzi sobie jak może; stare oddawna już pensyonowane landary wychodzą na świat i rozpatrują się w nowoczesnym Londynie; koleje żelazne rekwirowały z całej okolicy posiłki do transportowania ciał i kufrów podróżnych; nowe towarzystwa dorożkarzy zawiązują się spiesznie i podają już na giełdzie akcye swoje na sprzedaż; znakomite firmy przyrzekają wystawić w przeciągu czterech tygodni 500 nowych eleganckich kabów; członkowie parlamentu pomagają sobie nawzajem swemi ekwipażami. Policya zaś karci skrzętnie wszelkie nieprzyzwoite żarty próżnujących kabmanów. *(A. B. W. Z.)*

(Wiadomości bieżące z Londynu.)

Londyn, 30. lipca. Wczoraj o samej już północy odbyło się trzecie i ostatnie odczytanie bilu indyjskiego.

Dnia wczorajszego omal że nieprzejechała dorożka bez numeru lorda Aberdeen'a. Woźnica pędził nią jak szalony.

Demonstracya fiakrów już się skończyła; dzisiaj stały już wszystkie dorożki na przeznaczonych placach.

Robotnicy po fabrykach tytoniu w dokach św. Katarzyny wzbraniają się od pracy, żądając podwyższenia dziennego zarobku o 1 sixpence (15 kr.).

Dnia 15. lipca o 10tej godzinie zrana odbyło się w Nowym Yorku uroczyste otworzenie gmachu wystawy. *(L. k. a.)*

Francya.

(Żałobne nabożeństwo za ojca Cesarza. — Cesarz z Cesarzową i królową Krystyną w teatrze. — Rewia pod Satory. — Sprawozdanie o postępie towarzystw wzajemnego wsparcia.)

Paryż, 28. lipca. Cesarz był wraz z Cesarzową przedwczoraj w kościele St. Leu na żałobnem nabożeństwie, które odbyło się za ojca jego, zmarłego we Florencyi dnia 26. lipca 1846.

Cesarz i Cesarzowa przybyli wczoraj wieczór około 9tej godziny do Paryża na pierwsze przedstawienie sztuki teatralnej „Diamants de Madame.“ JJ. MM. Cesarstwo jechali w krytym powozie i w asystencyi trzech jeszcze innych. W jednym z tych trzech powozów znajdowała się J. M. królowa Marya Krystyna. Przodem postępował oddział gwidów, za powozami zaś oddział karabinierów. Dwaj oficerowie dowodzący temi oddziałami asystowali po obydwóch stronach powozu cesarskiego. W teatrze nie poczyniono żadnych przygotowań do uroczystego przyjęcia JJ. MM. Cesarstwa.

Dzisiaj odbyła się w obozie pod Satory wielka rewia pod naczelnem dowództwem Cesarza.

Z przedłożonego J. M. Cesarzowi sprawozdania o postępie tak usilnie popieranych przezeń towarzystw wsparcia wzajemnego okazuje się, że oprócz 236 zakładów podobnych, które stósownie do dekretu z 26. marca 1852 starały się o potwierdzenie statutów swoich ze strony państwa, znajduje się we Francyi oprócz tego jeszcze 2438 całkiem niezawisłych. Te ostatnie towarzystwa liczą do 250.000 członków i około 11 milionów kapitału; pierwsze zaś zawiązały się po większej części od niedawnego dopiero czasu, i dlatego nie mogły jeszcze zebrać znacznej liczby członków; 28 podobnych w Paryżu przez burmistrzów założonych towarzystw liczy 3,591 członków rzeczywistych i 3024 honorowych, którzy się do składek przyczyniają. Zamiarem tych stowarzyszeń jest dawanie członkom pomocy lekarskiej w razie ich słabości, dostarczenie lekarstw i wsparcia potrzebnego, a na wypadek śmierci sprawienie im pogrzebu z funduszów towarzystwa. Wiele też dawniej zawiązanych towarzystw zaręcza także i wypłacanie pensyi na starość, lecz jak potąd przyrzeczenia tego dotrzymać nie były w stanie. Pomienione sprawozdanie wspomina też o szczególnej obojętności i niedowierzaniu, z jakiem w wielu miejscach na zakłady te spoglądają. *(W. Z.)*

(Układy w sprawie wschodniej. — Wice-admirał Hamelin objął dowództwo nad flotą.)

Paryż, 29. lipca. Dziennik *Courrier de Marseille* donosi: Angielski paropływ „Caradoc“ przywiózł (podane już w drodze telegraficznej) nadzwyczajnie ważne wiadomości z Konstantynopola z dnia 20. b. m.

Tą drogą dowiadujemy się z zupełnie wiarygodnego listu, że wielka treściwa kwestya oryentalna w krótkim czasie załatwioną zostanie w drodze spokojnej, jakeśmy to zawsze przepowiadali.

Wiadomo, że austryacki Internuncyusz Cesarzowi Rosyi przedłożył plan transakcyi. Ten projekt odesłano teraz z przyzwoleniem Cesarza Rosyi napowrót do Konstantynopola; kilka mniej ważnych modyfikacyi w tym projekcie otrzymało przyzwolenie angielskiego i francuskiego ambasadora. Na mocy tego przyzwolenia jest Porta gotową podpisać transakcyę modefikowaną przez Rosyę; brakuje przeto obecnie tylko ratyfikacyi Francyi i Anglii, które-to rządy bez wątpienia dadzą sankcye przyzwoleniu swoich ambasadorów.

Można przeto spokojne załatwienie strasznego rosyjsko-tureckiego konfliktu, który przez chwilę zagrażał Europie pożarem, uważać za czyn dokonany.

Wbrew wszelkim przeciwnym wersyom, do jakich przybycie okrętu „Caradoc“ było powodem, możemy czytelników naszych zapewnić o prawdziwości tych doniesień.

„Caradoc“ opuścił zatokę Besika dnia 21. otrzymawszy parostatkiem „Niger“ depesze dnia 20. o 6 godzinie wieczór; odbył podróż do Marsylii w niesłychanie krótkim czasie pięciu dni.

Depesze, które ze sobą przywozi, zawierają w podwójnej kopii pomieniony plan transakcyi, której obecnie brakuje tylko ratyfikacyi angielskiej i francuskiej.

Depesze pójdą extra-pocztą, a w razie potrzeby osobnym pociągiem kolei żelaznej do Paryza.

Dnia 15. objął wice-admirał Hamelin od admirała La Susse dowództwo nad flotą francuską w zatoce Besika. Rozkaz dzienny wice-admirała Hamelin wydany kilka godzin po objęciu komendy, zaczynał się następującemi słowy: „Marynarze flotyli! Cesarz stawia mnie na waszem czele w chwili, w której nam może wypadnie utrzymać honor naszej bandery!“ *(Abdb. W. Z.)*

(Indep. belge o toku układów w kwestyi wschodniej.)

Paryż, 29go lipca. Sprzecznie z doniesieniami dzienników francuskich podających w wątpliwość przywiezioną okrętem „Caradoc“ do Masylii wiadomość, jakoby porta ottomańska przyjęła projekt załatwienia sporu, i na który również i Rosya z niejakiemi tylko zmianami przystaje — zaręcza dziennik *Indep. belge* prawdziwość tej wiadomości i przytem dodaje, jako według otrzymanych z Wiédnia i Petersburga listów doniósł jeszcze 22. lipca, że J. M. Cesarz Rosyi oświadczył się za projektem rozjemczym przez Austryę podanym, i że przyjął go z niektóremi tylko zmianami.

„*Patrie*“ pisze w tej mierze, jako niepodlega żadnej wątpliwości, że dyplomacya wszystko uczyniła co tylko mogła, zwłaszcza przy takim jak teraz składzie rzeczy; niedługo też już potrzeba czekać na odpowiedź stanowczą; punkta rozjemcze ułożono ze strony Anglii i Francyi w porozumieniu z Turcyą z godną największej pochwały lojalnością, umiarkowaniem i cierpliwością. Gdyby te wszystkie usiłowania miały spełznąć na niczem, natenczas przyszłoby zwątpić już o ludzkim rozumie i sprawiedliwości. Zresztą ułożono teraz tę kwestyę w tak jasnych, żadnego dalszego rozbioru niecierpiących wyrazach, że samo już krócitkie „Tak“ lub „Nie“ będzie mogło rozwiązać węzeł ten zanadto już zawikłany. Można być pewnym tego na wszelki wypadek, że Anglia i Francya wyczerpawszy wszelkie środki mogące do załatwienia sporu doprowadzić, będą z równą gorliwością starać się o prędkie i stanowcze ukończenie tej twardej walki, i że mocarstwa te dopełnią wszystkich obowiązków, jakich okoliczności i uświęcony interes europejskiego prawa narodów od nich wymagają. *(W. Z.)*

Włochy.

(Wiadomości bieżące z Turynu.)

Turyn, 27go lipca. Jego Mość król i większa część familii królewskiej przybyli do Spezia.

Deputowani Ratazzi i Torelli każą mowę, którą miał Ratazzi w drugiej izbie wyświecając potrzebę połączenia piemonckich kolei żelaznych z szwajcarskiemi, rozdawać w obydwóch krajach.

W Sabaudyi przyaresztowano wielu robotników, którzy nietylko sami wymusić chcieli wyższą płacę ale i drugich groźbami i excesami nakłaniali ażeby niepowracali do swych robót. *(A. B. W. Z.)*

(Minister wyznań katolickich w Holandyi w misyi do Rzymu.)

Rzym, 23. lipca. *Mesagg. di Modena* donosi: Przed kilkoma dniami przybył do Rzymu minister katolickiego wyznania w Holandyi. Rząd holenderski utworzył to ministeryum wkrótce po przywróceniu hierarchyi katolickiej, a wspomniony minister przybył do Rzymu dla załatwienia nieporozumień zachodzących między stolicą apostolską a rządem holenderskim ze względu na hierarchyę biskupią. *(Abbd. W. Z.)*

Niemce.

(Depesza telegraficzna.)

Berlin, 4. sierpnia. Przybył tu z nad Renu p. *Rochow*, król. pruski poseł przy dworze rosyjskim. *(L. k. a.)*

Dania.

(Cholera.)

Według doniesień z **Kopenhagi** z 29. z. m. wzmagała się tam cholera coraz bardziej. W przeciągu ostatnich 24 godzin zachorowało osób 346, a 184 umarło. W ciągu czterech niedziel straciła stolica Danii 2pct. swojej ludności. Brak lekarzy daje się czuć dotkliwie. Zresztą pomoc jak największa, a 2000 osób ubogich otrzymuje dzienny pokarm w jadalni powszechnej. *(W. Z.)*

Grecya.

(Kwestya rosyjsko-turecka. — Senat.)

Ateny, 17. lipca. Zaczynają tu zapatrywać się na rosyjsko-turecką kwestyę z mniejszem wzburzeniem, a nadzieja, że się pokój utrzyma, ustala się i tutaj coraz więcej.

— W Senacie przyjęto po bardzo żywej dyskusyi budżet większością 31 głosów przeciw 9. *(Abbl. W. Z.)*

Turcya.

(Telegraficzna depesza.)

Metelin, 26. lipca. Tak tutaj jak i w Azyi mniejszej zniszczyła szarańcza ogrody warzywne i sady, mianowicie zaś drzewa cytrynowe i pomarańczowe. Drzewa oliwne nieucierpiały bynajmniej. Zaraza na winogrona prawie powszechna. Korsarze znowu pojawili się na morzu.

Smyrna, 25. lipca. Handel ustał prawie całkiem. Na wełnę wielki pokup. Rodzynki nie zrodziły, a cena ich poszła w górę. *(L. k. a.)*

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 4. sierpnia. „*Pays*“ spodziewa się, że Rosya przyjmie Wiedeński projekt pojednania i pokój będzie utrzymany.

Berlin, 4. sierpnia. Jego Mość Książę Jerzy z Sachsen-Altenburg rozstał się z tym światem.

Szczecin, 4. sierpnia. Parostatek „*Adler*“ przybył tu z 40 pasażerami, między którymi angielski kuryer gabinetowy Ball i rosyjski Höltzke. Z Petersburga nic nowego.

Kopenhaga, 3. sierpnia. Na ostatniem posiedzeniu rady państwa podpisał Król akt polityczny powołujący Księcia Chrystiana Glucksburg do wstąpienia na tron Danii, w razie gdyby wymarła męzka linia Fryderyka III. Książę przybierze imię Księcia Danii. *(A. B. W. Z.)*

Turyn, 1. sierpnia. Król Jego Mość powrócił już ze Spezzia. *(Lit. kor. austr.)*

Kurs lwowski.

Dnia 6.—7. sierpnia.

		gotówką zł.	gotówką kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	m. k.	5	4	5	8
Dukat cesarski	„ „	5	9	5	13
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	57	9	—
Rubel śrebrny rosyjski	„ „	1	44	1	45
Talar pruski	„ „	1	35	1	37
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	17	1	18
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	91	45	92	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 7. sierpnia 1853.

		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
Przedano „ „ 100 po	„ „	—	—
Dawano „ „ za 100	„ „	—	—
Żądano „ „ za 100	„ „	—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 6. sierpnia.)

Amsterdam l. 2. m. 91 Augsburg $108^{3}/_{4}$ l. uso. Genua — l. 2. m. Frankfurt $108^{3}/_{8}$ p. 2. m. Hamburg $80^{3}/_{4}$ l. 2. m. Liwurna —. p. 2. m. Londyn 10.41. l. 3. m. Medyolan —. Marsylia — l. Paryż $128^{1}/_{2}$ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1852 —. Oblig. indemn. —.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiéd. d. 5. sierpnia o pół. do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 15. Ces. dukatów obrączkowych agio $14^{1}/_{3}$. Ros. imperyały 8.58. Srebra agio $9^{1}/_{4}$ gotówką.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. sierpnia.

Hr. Paris Adam, z Krosna. — PP. Morawski Konstanty, ze Złoczowa. — Wisłocki Antoni, z Tarnopola — Bernatowicz Wład., z Tarnopola. — Zarzycki Tytus, z Chotylubia. — Kozłowski Anast., z Malawy.

Dnia 7. sierpnia.

Hr. Dzieduszycki Juliusz, z Jarczowiec. — PP. Bogucki Rafał, ze Stryja. — Listowski Józef, z Kont. — Małecki Kajetan, z Skomoroch. — Strzelecki Eug., z Wyrowa. — Głogowski Artur, z Bojańca. — Ochocki Wład., ze Żółkwi. — Prevot Karol, c. k. inżynier obwod., z Bochni.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. sierpnia.

PP. Krzeczunowicz Antoni, do Jaryczowa. — Zajączkowski Józef, do Żółkwi. — Kukąwski Józef, do Podbórza. — Sommer Jan, c. k. komisarz obwod., do Żółkwi. — Batowski Alex, do Kulikowa. — Styrza Eug. i Wiktor, do Czerniowiec. — Marek Fran. c. k. radzca apelacyjny, do Stanisławowa. — Prawecki Michał, do Raja.

Dnia 7. sierpnia.

PP. Zubrowski Tad., do Jasła. — Grenowski Leon, do Chmiela. — Szymanowski Franc. i Zotowski Jan, do Spassowa. — Ośmielowski Szymon, do Kozłowa. – Żurakowski Jan, do Zadarowa.

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych w miesiącu lipcu 1853.

Średni stan barometru był w tym miesiacu = 28″ 0‴ 71⁗, zredukowany na 0° nacisk powietrza = 27″ 11‴ 36⁗, a mianowicie o godzinie 6tej = 27 11 42, o 2^{h} = 27 11 39 o 10^{h} = 27 11 27; w ogóle o 1, 56‴ większy niż w Czerwcu. Największy nacisk powietrza = 28 2 21 obserwowano dnia 18. przy pochmurnem nieco niebie i wietrzyku południowo-wschodnim, najmniejszy = 27 6 24 przy silnym wietrze zachodnim i niebie bardzo pochmurnem. Chwiejność nacisku powietrza w ciągu całego miesiąca wynosiła 7, 97 linii. Największa chwiejność w przeciągu 24 godzin wynosiła 3, 73 linii. Średnie ciepło w Lipcu było = 15, 62° R., o 0, 94° większe niż w Czerwcu, a mianowicie o 6^{h} = 13, 2_{0}, o 2^{h} = 19, 7°, o 10^{h} = 13. 96. Największe ciepło = 25, 5° obserwowano przy wietrze południowym i południowo zachodnim 2. i 30.; najmniejsze = 10 przy wietrze północno-wschodnim i deszczu 4go, 5go i 6go o 6^{h} zrana. Różnica między największem i najmniejszem ciepłem = 15, 5°, w Czerwcu = 17°. Dzień najchłodniejszy z ciepłem średniem = 10, 5° przypadł 4go, najcieplejszy z miernie ocieplonych = 19, 5° dnia 1go. Największa zmiana w temperaturze jednego dnia wynosiła 9, 5°. Całkiem jasny i pogodny był jeden tylko dzień, mianowicie 28., dni mniej pogodnych było 16, bardzo pochmurnych 14. Oprócz dni wspomnionych należy jeszcze dzień 26, 29. i 30. do najpogodniejszych. Słońce jaśniało w 29ciu dniach, w 5ciu z tych jednak przez niedługą tylko chwilę. Jednego tylko dnia, to jest 23go zrana spadła dość gęsta mgła. Deszcz padał w dniach 17, grad zaś tylko raz jeden. Ilość wody = 7 cali 4, 9 linii, co od roku 1824 wydarzyło się tylko dwa razy, to jest roku 1829 i 1845, w których było nawet o 3 cale więcej wody deszczowej niż teraz. A że średnia ilość wody deszczowej z miesiąca lipca wynosi we Lwowie 4 cale, przeto teraźniejsza przechodzi ją jeszcze o 3 cale 4, 9 linii. Szkodliwe skutki zbytniej tej wilgoci pokazały się na polach zasadzonych kartoflami, które na nizinach psuć się już zaczęły. Panujący kierunek wiatrów: Zachodni, południowo-zachodni i północno-zachodni, dni burzliwych było 4. Burz doznano 7; z tych przypadło 3 dnia 2go lipca; pierwsza burza zerwała się o 3ciej godzinie popołudniu od strony zachodniej, druga o 5tej od strony południowo-wschodniej, trzecia zaś o 8mej wieczór również od strony południowo-wschodniej. Zbiórkę żyta (secale cereale) rozpoczęto 25.

Dr. A. *Zawadzki.*

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. i 7. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze wiéd. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	27 11 52	+ 12°	+ $16^{1}/_{2}$°	półno.-zach.$_{2}$	całkiem pochm.
2 god. pop.	27 11 83	+ 16°	+ 10°	„	mocno pochm
10 god. wie.	27 11 93	+ 10°		„	jasno
6 god. zran.	28 0 03	+ 9°	+ 16,9°	cicho	pogoda
2 god. pop.	27 11 93	+ 16°	+ —°	półn.-wsch.$_{1}$	mocno pochm.
10 god. wie.	27 11 62	+ 12°		„	pochm.

T E A T R.

Dziś: Przedst. polskie na korzyść JPanny Anieli *Kłodzińskiej*: „**Pod Strychem**,“ potem „**Koncert wokalny**“ w 2ch oddziałach.

Główny Redaktor *M. Szrzentawa Bartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.